

Dramaet om villaen på Strandvejen

På forunderlig vis har socialborgmester Mikkel Warming og hans folk arbejdet ihærdigt for at tilsværte 67 års arbejde med samfundets svageste børn

SKODSBORG

ERIK VALEUR
JOURNALIST OG FORFATTER

NÅR MAGTFULDE politikere og embedsmænd tager beslutninger, der vender op og ned på menneskers liv, afhænger risikoen for generende modstand næsten altid af de ramte borgeres evne til og mulighed for at svare igen – altså komme til orde offentligt, formulere letforståelige modargumenter og mobilisere netværk med større kræfter, end de selv har.

Med andre ord: Jo svagere grupper, jo mindre risiko for modstand. Når modargumenterne så alligevel kommer – mirakuløst, i nogle tilfælde – ja, så har jeg i mine år som journalist oplevet ustyrligt voldsomme, ofte hadefulde og løgnagtige modangreb fra de folkevalgte, vi ellers skulle respektere, og deres embedsmænd. Måske fordi det aldrig må afsløres, at nogle vidtgående beslutninger tages med uhyre lidt viden eller endda med bevidst fravalg af viden – og desværre alt for ofte også uden den livsvigtige indlevelse i de menneskers liv, man har med at gøre – det, man i moderne sprogbrug kalder empati.

Og hvis de ramte nu skulle være nyfødte børn, uden anden horisont ret forude end sygdom, svigt og ulykke, jamen, så bliver reaktionen på pludselig, uforudset modstand ekstra voldsom.

SÅDAN TÆNKTE jeg, da jeg forleden besøgte mit gamle børnehjem i Skodsborg nord for København, undervejs til hovedstaden for at modtage Danske Banks debutantpris på årets Bogforum. Det lille besøg faldt mig helt naturligt, for Skodsborg Observations- og Behandlingshjem er faktisk 'hjemstedet' for hovedpersonerne i min roman 'Det syvende barn' (naturligvis i fiktiv videreudviklet form, men ikke desto mindre) – og også stedet, hvor jeg selv tilbragte mine første to år som født af en enlig mor i en tidsalder, hvor den slags var utroligt skamfuldt og tusinder af unge kvinder derfor hvert år bortadopterede deres spæde nyfødte.

På forunderlig vis udkom min bog i efteråret, nøjagtigt samtidig med at Københavns Kommune besluttede at spare et mindre beløb ved at lukke stedet – til mange menneskers store forbløffelse. Syv årtiers uvurderlig indsats, fjernet med et pennestrog. Også i min tid var den store villa på Skodsborg Strandvej, helt ned til Øresund, den sidste skanse for de absolut mest udsatte blandt Vorherres mindste og skrøbeligste – og efter den fri abort blev hjemmet sidste bastion for endnu hårdere ramte eksisterende, børn født af folk på druk, på junk, af sindsforstyrrede, voldelige og udstødte – af kvinder fra de fattigste kvarterer, fra

Tegning: Mette Dreyer.

Denne politiske bredside – da de ellers usynlige mirakuløst fik mæle – har været forbløffende kynisk og komplet hjerteløs

asylcentre, eller bare fra steder, ingen aner, hvor ligger.

Få dage inden mit besøg havde TV A Søndag (6.11.) i aftenens topindslag boret kritisk i den ejendommelige beslutning, som var taget af Københavns socialborgmester, Mikkel Warming, der ellers stammer fra et parti, hvor de svage altid får at vide, at de trykt kan søge tilflugt.

OG SÅ VAR helvede brudt løs. Forstanderinden var blevet fyret få dage før mit besøg, nemlig om fredagen, som indslaget blev bragt om søndagen – og pressefolk og offentlighed modtog lange bandbuler fra rådhuset i København mod hjemmet på Strandvejen og dets årelange arbejde med de børn, man nu ville have sluset ud i plejefamilier hurtigt muligt – for så var den klat penge sparet.

Den kommunale bagvaskelseskampagne indeholdt elementer, som at de ansatte på Skodsborg ikke var dygtige nok – at hjemmet var sært gammeldags og endda temmelig fjernbeliggende (uha, man ser det for sig: en faldefærdig rønne med bedagede fruer i hækledede sjaler, der ikke ved noget som helst om moderne omsorg, pædagogik og effektiv pleje) – og at de kvæstede eksisterende deroppe sagtens kunne samles op af andre.

Denne politiske bredside – da de ellers usynlige mirakuløst fik mæle – har været forbløffende kynisk og komplet hjerteløs. Både over for børnene og de ansatte på stedet. Hvis man ikke ved selvsyn har oplevet hjemmet eller læst den årelange række af bøger og rapporter om Skodsborgs unikke resultater, så er en Tilsynsrapport af 4. november 2011 – bestilt af den selvsamme kommune og borgme-

ster! – det mest enkle bevis på smædekampagnens bevidste forvrængning.

Der er tale om et uanmeldt tilsynsbesøg (26. oktober kl. 14), og de uvildige rapportører skamroser stedet igen og igen: »Under tilsynet er de fleste børn i gang med eftermiddagsmaden, mens nogle af de små sover i barnevogne udenfor. Et af børnene har besøg af en forælder, som spiser eftermiddagsmad sammen med barnet. Der er en rolig og hjemlig atmosfære, som afspejler, at personalet er kvalificeret og udstråler en smittende ro til børnene.« Det er vores vurdering, at medarbejderne er specialiserede indenfor denne målgruppe og udviser professionalitet og engagement i deres samvær med børnene.« Pædagogisk arbejdes der her med omsorg, kontinuitet, indlevelse og ansvarlighed. Disse fire elementer ser vi udmøntet i praksis, via medarbejdernes tilgang til hvert enkelt barn.« De fysiske rammer, om end de er af ældre dato, udnyttes på bedste vis (...), fremstår velgennede og med mulighed for at tilpasse sig den aktuelle målgruppe.« Under tilsynet taler vi med flere forældre, som alle udtrykker tilfredshed med de tilbud, deres barn får. De oplever, at de som forældre tages alvorligt og mødes med respekt (...). Forældrene er frustrerede over at tilbuddet lukkes og udtrykker et ønske om fortsat kontinuitet i deres børns liv, som de syntes, at det nuværende sted repræsenterer for dem«. osv. osv.

Man skal bemærke, hvor omhyggeligt tilsynsfolkene lægger et svagt, men i embedsmændsverdenen meget tydeligt, tryk på oplysningen om forældrenes erklærede frustration over lukningen. Det havde de slet ikke behovet at skrive i de-

“ Hvis der er den ringeste mening bag selv det mindste af alle valglofterne fra den nye regering, synes jeg, den nye socialminister, Karen Hækkerup, skal gribe ind. Skodsborg tilhører hele Danmark

res rapport. Men det gør de, selv om de naturligvis ikke vil blive hørt. Kommunen har jo allerede taget sin beslutning.

Få dage senere, og midt imod ovenstående, går Warming og hans folk i gang med tilsværtingen af 67 års arbejde med samfundets mindste. Undervejs har jeg fået den ildevarslende tanke, at der i denne sag slet ikke findes noget grundlag – det har jeg set før som journalist – men kun en beslutning, altså nogle ord på et papir i et kontor.

Man får lyst til at spørge Warming og hans rådhusmænd, om der overhovedet er gjort noget forarbejde? Nogen må da i det mindste have fulgt Skodsborgs virke gennem årtier og bemærket, at landets fremmeste forsvarer for børns rettigheder blandt både forskere, pædagoger, psykologer og børnelæger har berømmet stedet og dets resultater – også her på det seneste, hvor det hele skydes i sænk? Og hvis ikke sådanne rationelle argumenter har nogen effekt, hvorfor mon så selveste kongehuset under det græske præsidentpars besøg i sommeren 2009 valgte at lade kronprinsesse Mary fremvise netop denne lille plet for den psykologuddannede, børneengagerede græske præsidentfrue? Hofmarskallatet vælger naturligt ikke sådanne vigtige og stærkt pressedekkeede begivenheder tilfældigt. Det siger sig selv. Udygtigt? Bedaget?

JEG HAR gennem alle mine år besøgt Skodsborg jævnlige og fulgt hele udviklingen, og stedet er akkurat lige så koncentreret om de børn, det hele gælder, som altid. De svageste af de svageste. Hvis det lyder som en kliché, så dækker den desværre her.

Mange af disse livstilfælde kan ikke i denne debat udfoldes offentligt, fordi de netop er så skrøbelige, at alt er fortroeligt – og det er desværre med til at hjælpe borgmesteren og hans folk i deres bestræbelser på at forvrænge Skodsborgs betydning.

Man skal – forud for endnu en nyankommen skæbne til villaen på Strandvejen – forestille sig en fødestue med alt, hvad der kan klemmes ind af fagpersonale – fra jordemødre og sygeplejersker til kirurger, psykologer og socialrådgivere – i et forsøg på at redde livet og tilværelsen for både den fødende kvinde og det barn, der allerede inden forløsningen er junkie, alkoholiseret eller sygt – måske uhelbredeligt.

Man skal forestille sig forældre, der er så traumatiske ramte og nedbrudte, at børnene endog kan være i livsfare sammen med dem. Man skal forestille sig, at disse parter – for det har altid været Skodsborgs endelige mål – skal bringes sammen i de små rum, som livet trods alt åbner, hvis man er tålmodig nok. Og hvor man til trods for alle de helt umulige odds skal forsøge at famle sig vej tilbage til en tilværelse, enten sammen eller bare i nogenlunde fred med det liv, der er så svært. Det kræver i de første timer, dage, uger og måneder hjælpere af den helt unikke kaliber, som Warming har sagt op med den begrundelse, at de ikke dur.

At tro, at den slags kan klares med lynhurtig anbringelse i en almindelig plejefamilie i et nok så pænt villakvarter er vanvittigt. Beviset for den helt fraværende viden og indlevelse.

Hvis der er den ringeste mening bag selv det mindste af alle valglofterne fra den nye regering, synes jeg, den nye socialminister, Karen Hækkerup, skal gribe ind. Skodsborg tilhører hele Danmark og ikke kun en kommunal enhedsliste-borgmester, der måske ikke engang ville turde sige sine embedsmænd imod. Hun kunne starte med at besøge huset deroppe på Strandvejen sådan en smuk vinterdag. Når selv prinsesser og præsidentfruer kan få plads i deres kalendere, så kan en ansvarlig minister med hjertet på rette sted også.

► **BLÅ BOG**

► **ERIK VALEUR**

Født 1955. Journalist, forfatter og mediekritiker. Medgrundlægger af Månedbladet PRESS. Har modtaget Cavlingsprisen og Den Danske Banks debutantpris for sin roman 'Det syvende barn'.

Det er fint med nyheder, men hvor er mit tv-program

LÆSERNES REDAKTØR
BJARNE SCHILLING

Læserne tog pænt imod den nydesignede avis. Men det nedbarberede tv-program gav telefonstorm.

DA JEG BLEV Læsernes Redaktør for snart to år siden, blev jeg forbavset over, hvor mange henvendelser der handler om alt muligt andet end vores journalistik. Selvfølgelig regner læserne med, at der er kvalitetsartikler i deres avis, men de lægger også kolossal vægt på *alt det andet-tv-programmerne* og vejret, ikke mindst. Lige så uvæsentligt redaktionen opfatter servicestoffet, lige så vigtigt mener mange læsere, det er.

Mine travleste dage er ikke dem, hvor vi har bragt kontroversielle journalisti-

ske historier. Det er de dage, vi har glemt at bringe en krydsord.

Læsernes Redaktør er redaktionens fejlfretter og etiske indpisker. Men det hører også med til jobbet at formidle kontakt, så læserne ikke skal bruge tid på at finde den rette person på redaktionen. De kan bare ringe eller maile til mig.

Torsdag fik avisen nyt design, og redaktionen havde heldigvis gjort grundigt opmærksom på ændringerne i god tid. Desuden havde Philip Ytournal tegnet en 'snydeforside', så ingen kunne være i tvivl om, at der skete noget ganske særligt med deres avis netop torsdag. Han havde også prøvet at forudsige læsernes reaktion på avisens nye udseende og tegnet en vranten mand, der mørkeblå i hovedet af raseri hvæser: »Lad mig nu lige læse den først, så skal jeg nok rakke den ned bagefter. Men det ser ikke godt ud«, og en chokeret kvindelig læser, der vantro udbryder: »Hvor er tv-programmerne?«

Netop det med programmerne blev det helt store klagepunkt. En lang række kanaler er fjernet fra oversigten, og dermed har vi generet mange læsere.

Jeg mødte meget tidligt torsdag morgen og havde ikke fået hængt min jakke, før den første læser var i telefonen: en

norsk læser, som ikke længere kunne følge med i NRK's tv-tilbud.

Han fik følgeskab af mange, som syntes, at den nye avis så fin nok ud. Men hvor havde vi gjort af deres tv-kanal?

»Nu kan jeg ikke længere se, hvad de sender på DK4. Det er især min mand, der har været glad for jeres avis, men nu har jeg foreslået ham, at vi køber Se og Hør i stedet for«, lod det fra en vred læser. Jeg vil tro, at det lyder underligt i redaktionens ører, at en læser overvejer et sådant skift af nyhedsmedier. Det gør det i hvert fald i mine.

Fleere læsere har også ledt forgæves efter børslisten.

»Jeg har holdt jeres avis siden 1942. Men nu kan jeg pludselig ikke se kurserne på mine papirer mere. Det kan I ikke være bekendt«, sagde en 94-årig læser.

Andre ringede eller skrev, fordi der er luget ud i den daglige liste over vejret rundt om i verden: Hvor har vi for eksempel gjort af Nice, Malaga, Chicago og Oslo? Eller for den sags skyld London?

SELVFLØGELIG er det naivt at tro, at vi kan lave om på avisen uden at genere nogen. Men jeg tager for givet, at designet kan justeres undervejs, og giver i hvert fald

samtlige klager videre til de rette personer på redaktionen.

Det skal retfærdigvis også siges, at der har været mange positive reaktioner på det nye udseende. Og hvad der er nok så vigtigt, set fra min stol: Det nye design rummer nyskabelser som Dagens tema, hvor der for alvor sættes på grundig og gennearbejdet journalistik. Desuden har chefredaktionen understreget, at formålet med omlægningen bestemt ikke udelukkende er kosmetisk: Avisen skal samtidig have endnu et kraftigt nyhedsmæssigt løft.

Der lod også kritik, da vi lagde avisen om sidste gang – og alle de andre gange, den har ændret udseende.

Har man lyst, abonnement og internetadgang, og interesserer man sig for, hvordan både designet og avisens indhold har ændret sig, kan man i øvrigt se alle udgaver af avisen på nettet – helt tilbage til onsdag 1. oktober 1884, da Politiken udkom første gang. Man går ind på www.politiken.dk, og allerøverst oppe til venstre i det sorte bånd klikker man på 'Læs avis'. Man bliver bedt om sit abonnementsnummer og ledes videre til en søgeside. Det er ikke en service, vi har reklameret meget for – vistnok fordi søgesyste-

met har drillet lidt. Men med lidt tålmodighed går det fint.

Man finder hurtigt ud af, at både avisens udseende og design har ændret sig voldsomt, og man skal ikke ret mange år tilbage, før den ser underligt uredigeret og rodet ud. Slår man op i det første eksemplar fra 1884, står det helt klart, at avisen dengang ikke havde en designafdeling eller havde trukket på konsulentfirmaer for at komme til at fremstå lækker.

Dengang begyndte teksten bare yderst til venstre, og så kortede den ellers af sted, spalte efter spalte. Allerede dengang var der dog plads til annoncer, så de allerførste ord i Politiken var dybest set »Egte Brasil Kaffe«. Der var også plads til en annonce fra »Emil Fischers Laboratorium, Nørregade 41, Stuen«, der lokede med »En smuk Konfirmationsgave: Brystnaal med elektrisk Lys« og et par andre annoncer, inden »V. Hørup« fik ordet og satte adskillige

ting ganske eftertrykkeligt på plads i dansk politik.

JEG BURDE have advaret om, at man risikerer at blive fanget af stoffet og læser videre i næste dags avis eller bliver fristet til at springe til andre år. Hvis man for eksempel synes, at aviser udelukkende rummer triste nyheder, kan jeg varmt anbefale udgaven fra 14. august 1945: 'Fred i hele verden' står der på forsiden. Bestemt ikke nogen dårlig begyndelse på en avis. I 1945 var der mangel på alt, og det prægede nyhederne: 300 ton tobak ligger i England og venter på at blive sejlet over Nordsoen, meddelte vi, og De Samvirken-danske Husholdningsforeninger har fået udvirket, at deltagerne på deres syltekurser kan få udleveret 50 gram sukker per elev per lektion. Også på andre områder var der bedring: »Der er Udsigt til, at vi faar Sytraad fra England i Løbet af 2-3 Maaneder, men hvor meget vi faar afhænger af, hvor meget Engländerne kan undvære«, konstaterede vi dengang.

Sytrådsstoffet er nedprioriteret i vor tids aviser, men vi gør stadig klogt i at skæve til, hvad læserne interesserer sig for. Også hvad servicestoffet angår.

bjarne.schilling@pol.dk